

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กรมสามัญศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อการใช้ระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารโรงเรียน โดยจะเห็นได้จากเกณฑ์การประเมินคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านสารสนเทศ ที่จะต้องมีการประเมินในทุกภาคเรียน ประกอบกับนโยบายการศึกษาของไทยที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนากระบวนการภายในโรงเรียนทั้งทางด้านการบริหารและด้านการเรียนการสอน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาไทย พุทธศักราช 2540 ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ทุกโรงเรียนจึงได้ให้ความสำคัญต่อเรื่องดังกล่าว โดยมีการปรับปรุงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้เป็นระบบเครือข่าย มีการเร่งพัฒนาความรู้ให้กับบุคลากรภายในโรงเรียน โดยการฝึกอบรมบุคลากรในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารและการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งการพัฒนาโปรแกรมสำหรับงานบริหารโรงเรียน เช่นงานพัฒนาโปรแกรมสำหรับการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของอาจารย์ อาคม ไทยรินทร์ ซึ่งทดลองใช้ที่โรงเรียนบ้านกาดวิทยาคม อำเภอแม่วง จังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ 2542

จากปรากฏการณ์ที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สำหรับงานบริหารโรงเรียนมัศึกษาดังกล่าว งานพัสดุโรงเรียนเป็นงานอีกงานหนึ่งที่มีความละเอียดซับซ้อน เนื่องจากเกี่ยวข้องกับการใช้งบประมาณประจำปีของโรงเรียน มีความผูกพันกับระบบการตรวจสอบของระบบราชการ แต่มีความล่าช้าในการพัฒนาคนให้มีความเชี่ยวชาญต่อระบบงานพัสดุโรงเรียน ปัจจุบันดังกล่าวจึงเป็นปัญหาสำคัญต่อโรงเรียน เป็นผลให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมให้ความสำคัญต่อระบบงานพัสดุโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง โดยความมุ่งหวังที่จะทำการปรับระบบที่เคยทำด้วยเอกสาร และบุคคลที่เชี่ยวชาญมาเป็นการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในการจัดการ ซึ่งเชื่อว่าจะทำให้เกิดความถูกต้องและรวดเร็ว ไม่จำเป็นต้องฝึกฝนบุคลากรให้เกิดความเชี่ยวชาญมากนัก และจะสามารถลดเวลาทำงานด้านพัสดุของครูผู้สอน มาเป็นใช้เวลาในการเตรียมการสอนให้มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม ประกอบกับระบบดังกล่าวจะใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะประมวลผลให้เกิดระบบสารสนเทศในโรงเรียน เพื่อการบริหารด้านงบประมาณได้เป็นอย่างดี

การพัฒนาระบบงานพัสดุ โรงเรียนมัธยมศึกษาจึงเป็นงานที่จำเป็นจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงจากระบบเดิมมาเป็นระบบที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการกระทำ เพราะเป็นรายงานที่มีข้อมูลจำนวนมากและเป็นงานที่ทำซ้ำ ๆ อยู่ตลอดเวลา

งานพัสดุ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาแบ่งงานหลัก ๆ อยู่ 2 งาน คือ งานพัสดุกกลางและงานพัสดุหมวดวิชา โดยที่ระบบงานทั้งสองจะต้องสามารถตรวจสอบต่อกันได้ถูกต้องรวดเร็ว โดยที่องค์ประกอบสำคัญของระบบดังกล่าวประกอบด้วย การจัดหา การควบคุม และการจำหน่าย โดยมีงานเอกสารบัญชีจ่ายและบัญชีรับเป็นเอกสารควบคุม มีฐานข้อมูลข้อผู้ขายและฐานข้อมูลผู้เบิกรวมทั้งพัสดุลงเหลือ เป็นฐานข้อมูลที่ใช้ในการประมวลผล การสรุปยอดการใช้ประจำปีเป็นรายงานที่ต้องรายงานให้แก่ผู้บริหารเมื่อสิ้นสุดภาคเรียน ระบบดังกล่าวในภาคปฏิบัติจะเป็นการยากต่อการตรวจสอบและลงสรุปเป็นอย่างยิ่งเพราะเอกสารเหล่านั้นจะมีอยู่เป็นจำนวนมาก ยากต่อการค้นหาและการประมวลผลด้านต่าง ๆ

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นว่าการที่จะพัฒนาระบบงานพัสดุ โรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นงานที่น่าจะต้องเร่งทำ เพราะจะก่อให้เกิดความถูกต้องรวดเร็วต่อการปฏิบัติงานและยังเก็บฐานข้อมูลที่สำคัญของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนภายใต้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ประกอบกับในปัจจุบันยังไม่มีโปรแกรมพัสดุใด ๆ ที่ตอบสนองต่อระบบงานพัสดุโรงเรียนในอันที่จะใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระบบพัสดุ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ทำในปัจจุบัน
2. เพื่อพัฒนาระบบงานพัสดุ โรงเรียนให้เป็นระบบคอมพิวเตอร์ที่สามารถทำงานภายใต้เครือข่ายคอมพิวเตอร์และใช้เป็นฐานข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนแทนระบบปัจจุบัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. เป็นการพัฒนากระบวนการข้อมูลงานพัสดุ ศึกษาเฉพาะกรณีของโรงเรียน กาวีละอนุกุล อำเภอแม่เมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. เป็นการพัฒนากระบวนการพัสดุให้มีความสามารถในการจัดเก็บข้อมูล รักษา ข้อมูล ประมวลผลข้อมูล แก้ไขข้อมูลและนำเสนอข้อมูล ด้วยไมโคร คอมพิวเตอร์ โดยพัฒนาระบบด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปไมโครซอฟท์
3. ระบบฐานข้อมูลที่พัฒนาจะใช้ในระบบเครือข่ายภายในโรงเรียน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ระบบฐานข้อมูลงานพัสดุหมายถึง ข้อมูลงานพัสดุที่เกี่ยวข้องกับการจัดหา การควบคุม และการจำหน่ายตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535

การพัฒนากระบวนการข้อมูลพัสดุ หมายถึงการปรับปรุงงานที่ทำอยู่ด้วยระบบเอกสารให้อยู่ ในระบบฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์มีการทดสอบการใช้งาน ระบบฐานข้อมูลต้นแบบและการนำไปใช้ใน สภาพจริงของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

เครือข่ายโรงเรียนหมายถึง ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ภายในโรงเรียนที่เชื่อมต่อ คอมพิวเตอร์ลูกข่าย เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่จะใช้ในการจัดระบบพัสดุของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ สามารถใช้งานได้กับระบบพัสดุของโรงเรียนมัธยมศึกษาอื่น ๆ โดยทั่วไป
2. ทำให้ระบบงานพัสดุของโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบสารสนเทศเพื่อ การบริหาร ตามเกณฑ์การประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ